

Otsikko Maisematyöluupa, haapojen kaulaaminen, kaataminen ja kantojen poisto kiinteistöt (977-406-001-0430 ja 977-001-0002-0001)

Hakija
Ylivieskan kaupunki, Kuntatekniikka
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA
Y-tunnus 0190557-3

Hakemuksen kohde ja esitetyt toimenpiteet

Hakijan mukaan tavoitteena on harventaa kohteella kasvavaa puustoa, jotta kohteen nurmetus voidaan toteuttaa:

- kaadettaviksi merkittyjen haapapuiden kaulaus keväällä 2025, jolloin kuori irttaa helpoiten. Kaulaamisessa poistetaan kuori rungon ympäriltä noin 10–30 senttimetrin leveänä vyönä. Se katkaisee yhteyden juuren ja latvuksen välillä, jolloin puun vesominen vähenee.
- kaadetaan kaulauksen takia heikentyneet puut aikaisintaan vuonna 2027 tai kunnes puut ovat kuivuneet pystyyn ja juurivesonta hiipunut
- poistetaan kannot, tuodaan paikalle uutta multaa ja kylvetään nurmikko, jota hoidetaan jatkossa viikoittaisella ruohonleikkuulla

Kohde sijaitsee keskeisellä ja näkyvällä paikalla, osana valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä Kalajokivarsi Ylivieskan keskustassa ja Savisilta (RKY 2009).

Alueella on metsähaapavaltaista puustoa, sekä pohjakasvillisuutena viitapihlaja-angervoa. Viereinen Kiinteistö Oy Kauppakulma (Koy) on toivonut puiston siistimistä ja puiden harvennusta jo vuonna 2022. Kohteelle tehtiin 5.11.2024 maastotarkastelu Ylivieskan kaupungin puisto-osaston ja Koy:n isännöitsijän kanssa, jossa avattiin toimenpiteen tarkoitusta. Isännöitsijä valtuutti kaupungin hakemaan maisematyölupaa myös Koy:n kiinteistön osalle

Alueen kaavoitusilanne ja maankäyttö

Toimenpiteen kohteena olevat 977-406-001-0430 ja 977-001-0002-0001 sijaitsevat Valtakadun varrella Ylivieskan keskustan kaupunginosassa asemakaava-alueella. Kiinteistöt ovat asemakaavassa merkitty puistoalueeksi (P) ja liikerakennusten korttelialueeksi (AL). Asemakaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.2.1979 § 52. Yleiskaavassa osoitettu C-1 (Keskustatoimintojen alue, kantakeskusta) ja SW:ksi, (Suojeltu Vesi ja koskialue). Ylivieska 2030 - keskustan osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.6.2011 § 40.

Kuva 1 Alueen yleiskaavamerkinnät.

Kuva 2. Alueen asemakaavamerkinnät.

Kuva 3 Alue ilmakuvasista katsottuna.

Osayleiskaavan yhteydessä laadittujen selvitysten perusteella alueella ei ole suojeltavia kohteita.

Asiakirjojen nähtävillä pitäminen ja asianosaisten kuuleminen

Muutettu rakentamislaki tuli pääosin voimaan 1.1.2025 alkaen. Samalla maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttui alueidenkäyttölakiksi. Asia on tullut vireille 9.12.2024 viranomaisessa. Vuoden 2024 puolella jätettyihin lupahakemuksiin sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslakia.

Hakemusta on kuulutettu Ylivieskan kaupungin internetsivuilla sähköisellä ilmoitustaululla 13.2.2025-21.3 välisen ajan.

Lisäksi hakemuksen kohteena olevan kiinteistön rajanaapureille ja on lähetetty erikseen tiedoksi esitetystä toimenpiteestä.

Muistutukset

Hakemuksesta ei ole jätetty annettuun määräaikaan mennessä mielipiteitä tai muistutuksia.

Hakijan kuuleminen

Koska asiasta ei ole jätetty annettuun määräaikaan mennessä mielipiteitä tai muistutuksia, ei hakijan kuuleminen asiassa ole tarpeen.

Maastokäynnit

Kohde tarkastettiin ympäristösuunnittelijan toimesta 24.1.2025. Toimenpiteiden kohteina olevista puista otettiin kuvia.

Kuva 4 Kaadettavia puita joelle päin katsottuna (puut, jotka ovat merkitty punaisella nauhalla)

Kuva 5 Kaadettavia puita kirkolle päin katsottuna (puut, jotka ovat merkitty punaisella nauhalla)

Kuva 6. Toimenpiteen kohteena olevat puut ovat merkitty maastossa punaisella nauhalla. (Kuvassa vain osa toimenpiteen kohteena olevista haapapuista).

Toimivalta

Ympäristöpäällikkö käsittelee maa- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupahakemukset ja antaa niihin liittyvät päätökset. Ympäristöpäällikön sijaisena toimii ympäristösuunnittelija. (Ylivieskan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta, toimintasäntö, 28.5.2018, § 31, Viranhaltijoiden ratkaisuvallta, § 2)

Päätös

Hakijalle myönnetään maisematyöluva puiden poistamiseen Ylivieskan kaupungissa, Lavanderin puistossa, kiinteistöille 977-406-001-0430 ja 977-001-0002-0001 hakemuksessaan esittämällä tavalla.

Toimenpide voidaan toteuttaa hakemusta noudattaen, mutta siten kuin tässä päätöksessä erikseen määrätään.

Työn toteuttamiselle asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 141 §:n perusteella seuraavat lupamääräykset:

1. Tämä lupa oikeuttaa hakijan poistamaan hakemuksessa ilmoitetut puut Ylivieskan kaupungin asemakaava-alueen P ja AL-kiinteistöiltä 977-406-001-0430 ja 977-001-0002-0001, hakemuksessaan esittämällä tavalla. Vain nauhalla hakemuksessa esitetyt merkityt haavat saa kaulata ja kaataa, muut puut tulee säästää.
2. Mikäli toimenpiteet (kaulaus ja kaato) toteutetaan lintujen tärkeimpään pesimäaikaan (15.4.–31.7.), tulee ennen sen suorittamista varmistaa, ettei tällöin vahingoiteta lintujen pesiä.
3. Haapojen kaulaus on suoritettava vuoden kuluessa siitä, kun tämä maisematyölupapäätös on saavuttanut lainvoiman. Kaulauksen jälkeen puut tulee kaataa viimeistään 2030. Kannot tulee poistaa viimeistään vuoden kuluessa puiden kaadosta.

Perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaan maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista ja muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (toimenpiderajoitus):

1. asemakaava-alueella;
2. yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään; eikä
3. alueella, jolla on voimassa 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai jolle yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten on niin määrätty.

Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin. Lupa ei myöskään ole tarpeen, jos toimenpide perustuu yleisistä teistä annetun lain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan.

Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (230/2017) on annettu 21.4.2017 ja se on tullut voimaan 1.5.2017. Siinä on muutettu maankäyttö- ja rakennuslain 128 § kuulumaan seuraavasti:

Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (toimenpiderajoitus):

1. asemakaava-alueella;
2. ranta-asemakaava-alueella, jos ranta-asemakaavassa niin määrätään;
3. yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään, lukuun ottamatta puiden kaatamista yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaisiksi osoitetulla alueella; eikä
4. alueella, jolla on voimassa 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai jolle rakennuskielto on yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten määrätty. Kaavoihin, jotka ovat tulleet voimaan ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 128 §:ää.

Maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:n mukaan maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Alueelle, jolle kunta on määrännyt rakennuskiellon asemakaavan laatimista tai muuttamista varten tai jolle yleiskaavan laatimista varten on määrätty toimenpiderajoitus, lupa voidaan myöntää, jollei toimenpide tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Hallituksen esityksessä rakennuslainsäädännön uudistamiseksi (HE 101/98) maisematyöluvan myöntämisperusteista todetaan myös, että alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa olisi myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Lupaedellytyksiä arvioitaisiin siten kaavan sisällön pohjalta ja harkinta olisi oikeusharkintaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 130 §:n 2. momentin mukaan maankäyttö- ja rakennuslain säännökset rakennuslupamenettelystä koskevat soveltuvin osin myös toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupamenettelyä. Näin ollen maisematyölupamenettelyä koskevat mm. lain 133 §:ssä kuulemisesta, 141 §:ssä lupamääräyksistä sekä 142 §:ssä päätöksen ilmoittamisesta annetut säädökset.

Hakemuksen mukaan puuston käsittely kohdistuu alueelle hyväksytyssä asemakaavassa P (puistot) ja AL (liikerakennusten korttelialueet). Hakija on esittänyt, merkittyyä haapoja kaulattaviksi, kaadettaviksi ja kantoja jyrstävaksi.

Annetussa ratkaisussa on sallittu hakemuksessa esitetyt toimenpiteet. (Lupamääräys 1.)

Luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n mukaan ”kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien:

- 1) yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen;
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäiän kannalta tärkeillä paikoilla.”

Päätöksessä on siten luonnonsuojelulain (9/2023) perusteella määrätty, ettei toimenpidettä saa toteuttaa lintujen tärkeimpään pesimäaikaan 15.4.–31.7, ellei ole varmistettu, ettei poistettavissa puissa ole sellaisia, joissa lintujen pesintä olisi edelleen käynnissä. (Lupamääräys 2.)

Lupamääräys 3 on annettu valvonnallisista syistä. Toimenpiteen viivästyessä oleellisesti voivat olosuhteet kohteen ympäristössä, maankäytössä ja asianosaisissa muuttua.

Lupamääräykset on annettu maankäyttö- ja rakennuslain 141 §:n perusteella. Hakemuksessa esitetyt toimenpiteet koskevat kiinteistöllä olevan puuston osittaista poistoa ja harvennusta asemakaavassa osoitetulta Ao-tonteilta. Tälle tontille ei kaavassa ole merkitty esimerkiksi puustoa tai istutettavia tontin osia koskevia määräyksiä. Toimenpide ei siten vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ottaen huomioon se mitä hakemuksessa on esitetty, sekä annettujen lupamääräysten sisältö, toimenpiteen ei siten voida katsoa turmelevan maisema- ja kaupunkikuvaa. Ja kun toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen, maisematyö lupa on ollut myönnettävissä.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), 128, 130, 131, 132, 133, 140, 141, 142, 187 ja 192 §
Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999), 65 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023), 11, 68–70, §

Päätöksen antaminen

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen. Antopäivä on 31.3.2025

Muutoksenhaku

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Ylivieskan rakennus- ja ympäristölautakunnalle. Valitusosoitus on liitteenä.

Lupamaksu

Maisematyöluparatkaisusta peritään rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksymän ja 1.6.2019 voimaan tulleen "Rakennusvalvonnan viranomaistehtävien maksut Ylivieskan kaupungissa" -taksan 2.8 §:n mukainen maksu, jonka suuruus on 275 euroa.

Viranomaisen perimä maksu on arvonlisäveroton.

Allekirjoitus ja yhteystiedot*Sähköinen allekirjoitus*

Samuli Riihijärvi
ympäristösuunnittelija
044 4294 226
samuli.riihijarvi@ylivieska.fi
Kyöstintie 4
PL 70
84101 Ylivieska

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Ylivieskan kaupungin toimielimelle:

Rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 70
84101 Ylivieska
kirjaamo@ylivieska.fi

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- päätös, johon oikaisua haetaan joko kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Hallintolain mukaista todisteellista tiedoksiannosta voidaan myös käyttää. Tiedoksiannon saajan suostumuksella päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisesti siten kuin laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa säädetään. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun viranhaltijapäätös on nähtävänä kunnan verkkosivuilla.

Päätöksen tiedoksianto	Päivämäärä	Kenelle / vastaanottajan allekirjoitus
Julkaistu kaupungin kotisivuilla	31.3.2025	
Lähetetty sähköpostilla	31.3.2025	Hakija
Lähetetty kirjeellä		
Lähetetty saantitodistuksella		
Luovutettu asianosaiselle		
Täytäntöönpanoa varten tiedoksi	31.3.2025	Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kirjaamo, Oulu. Ylivieskan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta